

Збір дослідницьких даних у відкритому інформаційному просторі: інструменти, можливості, обмеження і етичні аспекти

Ірина Губеладзе

д.психол.н., в.о.заступника директора з наукової роботи Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

ЦІЛІ

Наукові дослідження

Практичне використання у бізнесі чи громадських ініціативах

- **Аналіз тенденцій, патернів чи змін** у певній сфері за допомогою інформації, доступної в мережі.
- **Створення бази даних** для подальшого дослідження чи аналізу.
- **Підтримка у процесі прийняття рішень** в науці, бізнесі, політиці тощо.
- **Моніторинг та оцінка** певних явищ, параметрів або елементів, а також для оцінки результатів певних дій чи подій.
- **Створення прогнозів** або моделей на основі наявної інформації.
- **Дослідження конкретної проблеми** або питання, що вимагає додаткової інформації.

МОЖЛИВОСТІ

збору емпіричних даних
у відкритому
інформаційному
просторі

- 1. Доступність даних** (використання гугл-форм та інших сервісів, веб-сайти, соціальні медіа, відкриті бази даних тощо)
- 2. Різноманітність джерел збору даних**, що дозволяє отримати багатогранне уявлення про певну тему чи явище.
- 3. Актуальність даних** - онлайн-інформація часто оновлюється в реальному часі, що дозволяє аналізувати актуальні події та тренди.
- 4. Аналіз великих обсягів даних (Big Data)** - можливість обробки великих обсягів даних за допомогою спеціалізованих інструментів та аналітичних методів.
- 5. Глобальний охоплення** - здатність отримати дані з різних частин світу, що дозволяє проводити міжнародні порівняльні аналізи.
- 6. Уникнення потреби «face to face» контакту**

Методи збору даних

- Опитування
- Спостереження
- Інтерв'ю
- Документальний аналіз
- Експеримент
- Фокус-групи

Методи аналізу даних з відкритих джерел

- **Контент-аналіз (аналіз вмісту)** - вивчення текстових, візуальних або мультимедійних матеріалів, що доступні відкрито (новинні статті, соціальні медіа, фото або відео матеріали).
- **Соціальні мережі та форуми** - аналіз даних з соціальних мереж, форумів або онлайн-спільнот дозволяє отримати відгуки, думки, тренди та іншу інформацію, що відображає відношення громадськості до певних питань.
- **API (Application Programming Interface)** - використання API дозволяє отримувати доступ до даних через офіційні інтерфейси, які надають певні веб-сервіси чи платформи.
- **Вебскрейпінг** - автоматизований процес збору даних з веб-сайтів шляхом вилучення інформації з HTML-сторінок. Скрейпери або боти сканують вміст веб-сторінок для отримання необхідної інформації. Перетворення у структуровані дані інформації з вебсторінок, які призначені для перегляду людиною за допомогою браузера
- **Відкриті бази даних та портали** - використання відкритих баз даних, які розміщені у відкритому доступі, для отримання структурованих даних у вигляді таблиць чи інших форматів.
- **Машинне навчання та аналітика** - використання алгоритмів машинного навчання для аналізу великих обсягів даних з відкритих джерел для отримання певних висновків або прогнозів.

ОБМЕЖЕННЯ

збору емпіричних даних
у відкритому
інформаційному
просторі

- 1. Достовірність інформації:** Ризик отримання неперевіреної чи недостовірної інформації через відсутність контролю над джерелами.
- 2. Порушення репрезентативності вибірки при опитуваннях – викривлення в інтерпретації даних**
- 3. Неоднорідність даних:** Інформація з різних джерел може бути неоднорідною, що ускладнює порівняння та аналіз.
- 4. Проблеми з приватністю та етикою:** Збір інформації може порушувати приватність осіб або викликати етичні дебати, особливо коли йдеться про особисті дані.
- 5. Обмеженість доступу:** Іноді певні дані можуть бути недоступними через обмеження доступу або відсутність відкритості з боку джерел.
- 6. Необхідність фільтрації та обробки:** Збирання великих обсягів даних вимагає потужних аналітичних інструментів та методів обробки для отримання корисної інформації.

Онлайн-опитування

обмеження

- Звуження кола респондентів до тих, хто має доступ до інтернету і користується певної соціальною мережею.
- Коло потенційних респондентів обмежується інформаційною бульбашкою дослідника
- Технічні проблеми, як збій роботи операційної системи чи повільна швидкість завантаження тощо, можуть вплинути на процес опитування.
- Проходження опитування ускладнюється для людей з вадами зору або інвалідністю.

Практичне завдання

- 1. Оберіть тему дослідження відповідно до ваших наукових інтересів чи поля діяльності
- 2. Оберіть метод збору емпіричних даних для вашої теми
- 3. Проаналізуйте ризики такої процедури збору даних і способи їх нівелювання

РИЗИКИ і ОБМЕЖЕННЯ	ЯК МОЖНА НІВЕЛЮВАТИ чи ЗМЕНШИТИ
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

- **ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!**

irynagubeladze@gmail.com